

Föreningsdrift av idrottshallar

2021-11-15

Yunus Tuncer
Enheten för juridik och
utredning

tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
1.1	Syfte	4
1.1.1	Frågeställning.....	4
2	Idrottshallar i Tyresö kommun.....	4
2.1	Ekonomi.....	5
2.2	Städning	5
2.2.1	Synpunkter från enhetschef på stöd- och servicekontoret.....	6
3	Föreningsdrift av idrottshallar	6
4	Omvärldsbevakning.....	7
4.1	Föreningsdrift av Nybodahallen (nuvarande Tyresöhallen)	7
4.2	Stockholms stad.....	8
4.3	Danderyds kommun	9
4.4	Salems kommun	9
4.5	Tyresö Trollbäckens innebandyklubb.....	10
4.6	Tyresö basket	10
4.7	Tyresö handboll.....	10
5	Synpunkter från fastighetsförvaltare	11
6	Synpunkter från barn- och utbildningsförvaltningen	11
7	För- och nackdelar med föreningsdrift	12
7.1	Fördelar.....	12
7.2	Nackdelar och risker.....	12
8	Ekonomiska risker	13
9	Möjliga lösningar för att minimera riskerna	13
10	Kultur- och fritidsförvaltningens bedömning.....	13
11	Slutsatser	14
12	Alternativa förslag.....	14

1 Bakgrund

Kultur- och fritidsförvaltningen har fått i uppdrag att utreda möjligheter till föreningsdrift av idrottshallar i Tyresö kommun. Det är ett uppdrag från nämnd- och förvaltningsplan 2021 som antogs i kultur- och fritidsnämnden 30 november 2021 § 71. Frågan har tidigare delvis utretts av dåvarande utvecklingsförvaltningen. Utredningen presenterades i kultur- och fritidsnämnden 18 februari 2013 § 5 och 27 maj 2013 § 33, konkurrensutsättning av verksamheter inom kultur- och fritidsnämnden. Utredningen omfattade alla verksamheter inom nämndens verksamhetsområden. Utredningen visade att det skulle vara möjligt med konkurrensutsättning inom några verksamheter.

1.1 Syfte

Syftet med utredningen är att utreda möjligheter till föreningsdrift av idrottshallar i Tyresö kommun.

1.1.1 Frågeställning

Vad innebär föreningsdrift av idrottshallar?

Vilka exempel finns i Stockholms regionen?

Vilka för- och nackdelar finns med föreningsdrift av idrottshallar?

Finns det intresse hos föreningar i Tyresö kommun?

2 Idrottshallar i Tyresö kommun

De idrottshallar som finns i Tyresö kommun är följande:

- Dalhallen
- Forellhallen
- Fornuddshallen
- Slottshallen
- Strandhallen
- Trollbäckshallen
- Tyresöhallen
- Wättingehallen

Det är samhällsbyggnadskontoret som har huvudansvaret av idrottshallarna i Tyresö kommun. Idrottshallarna hyrs av kultur- och fritidsförvaltningen tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningen utnyttjar idrottshallarna vardagar på skoltid. Efter skoltid på vardagar och på helgerna utnyttjas idrottshallarna av kultur- och fritidsförvaltningen. Efter skoltid är det föreningar som utnyttjar idrottshallarna via bokning från kultur- och fritidsförvaltningen. Det är

idrottsföreningar med olika verksamhet, bland annat handboll, innebandy, basket och gymnastik.

Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för all drift av idrottshallarna och åtgärddar skador av mindre karaktär. Barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen delar på kostnaderna om det är oklart om skador tillkommit på skoltid eller när föreningar varit på plats. Det är bland annat vaktmästarna som sköter driften. Vid skador under skoltid faktureras barn- och utbildningsförvaltningen för reparationskostnaderna. Övrig tid faktureras kultur- och fritidsförvaltningen.

Det är samhällsbyggnadskontoret som har huvudansvaret för idrottshallarna och städningen som upphandlas vart tredje år. Skadeanmälan vid eventuella skador i idrottshallarna görs till samhällsbyggnadskontoret.

Ansvarsfördelningen mellan hyresvärd (samhällsbyggnadskontoret) och hyresgäst (barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen) finns i en gränsdragningslista. Föreningar kan göra skadeanmälan till kultur- och fritidsförvaltningen som i sin tur anmäler det till samhällsbyggnadskontoret. Samhällsbyggnadskontoret registrerar anmälan och åtgärddar skadorna.

Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för skador av större karaktär och reparation, underhåll och byte av exempelvis vatten, avlopp, ventilation, värme och kyla eller skador i väggar. Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för drift, reparation, utbyte, tillsyn och underhåll av skador av mindre karaktär.

2.1 Ekonomi

Den ekonomiska fördelningen mellan barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen varierar beroende på idrottshall. Kultur- och fritidsförvaltningen står för 58 procent av lokalvårdskostnaderna för många av idrottshallarna. Barn- och utbildningsförvaltningen betalar 42 procent av lokalvårdskostnaderna. I Dalhallen är fördelningen 75 procent kultur- och fritidsförvaltningen och 25 procent barn- och utbildningsförvaltningen.

Kultur och fritidsförvaltningen ansvarar även för all drift och underhållskostnader för idrottshallarna. Barn- och utbildningsförvaltningen betalar en fast summa till kultur- och fritidsförvaltningen per år för drift och underhåll av idrottshallarna. Summan motsvarar ungefär 40 procent av kostnaderna.

2.2 Städning

Det är olika föreningar med olika inriktningar som hyr idrottshallarna. Det medför olika behov och krav på underhåll av idrottshallarna. Ett exempel är handbollsklister. Handbollsföreningarna använder klister när de utnyttjar

idrottshallen. Behovet efter handbollen är att klistret städas bort från golven innan andra föreningar kan utnyttja idrottshallen.

Kultur- och fritidsförvaltningen bedömer att städningen av idrottshallarna har varit bristande. Dels har förvaltningen uppmärksammat det och dels har föreningar klagat på städningen. Förvaltningen bedömer att städningen är ett återkommande problem även om det upphandlas på nytt. En anledning till det kan enligt kultur- och fritidsförvaltningen vara tidsbristen vid utförandet av städningen och att det kan behövas investeras mer för städningen. Förvaltningens vaktmästare har vid många tillfällen behövt komplettera städningen efter att städbolagen varit på plats.

2.2.1 Synpunkter från enhetschef på stöd- och servicekontoret

Kommunen sköter 30 procent av städningen och 70 procent upphandlas externt. Idrottshallarna städas innan klockan 8:00 måndag till fredag och efter klockan 22:00 på Strandhallen måndag till fredag, samt Tyresöhallen måndag till söndag. Slottshallen städas sex dagar i veckan mellan måndag och lördag, Tyresöhallen sju dagar i veckan mellan måndag och söndag för att handbollen är på plats och att det är klister som behöver städas bort. Enligt enhetschefen är det ett problem med städningen när handboll och innebandy delar idrottshall. Klister leder till att det behöver skuras mer och vatten skadar mattan. Ett förslag från enhetschefen är att ha renodlade hallar för olika idrottsinriktningar. Vid behov kan extra städ beställas för borttag av klister.

Enhetschefen är öppen för att föreningar städar själva helt exempelvis i Tyresöhallen. Däremot behöver det utredas hur det påverkar skolorna. En annan aspekt som behöver tänkas på är om föreningarna har rätt material för att utföra städ. Maskinerna kan kosta mycket att hyra. Ett annat alternativ skulle kunna vara att föreningar kan sköta drift och skötsel under helger och att städbolaget sköter vardagarna. Det behöver utredas hur mycket det kostar för kommunen.

3 Föreningsdrift av idrottshallar

Innebörden av föreningsdrift av idrottshallar är odefinierat och varierande. Det finns inga formella eller tydliga mallar på vad som omfattas av ett avtal när det bedrivs av föreningar. Kommuner som har eller har haft föreningsdrift av idrottshallar har gjort egna tolkningar och tagit fram egna avtal. Gemensamt för dem har varit att kommunerna överlätit drift och underhållsarbete som exempelvis städning och reparationer av mindre skador till föreningar. Det är upp till varje kommun att bestämma vad som ska ingå i ett avtal med föreningarna angående drift och underhåll av idrottshallar.

Kultur- och fritidsförvaltningens tolkning av föreningsdrift av idrottshallar är att föreningar ansvarar för helheten av städ, underhåll och drift av mindre

karaktär av allt under hallens väggar, förutom sådant som samhällsbyggnadskontoret har ansvar för. Det vill säga drift och underhåll som utförs av vaktmästarna på kultur- och fritidsförvaltningen i dagsläget.

4 Omvärldsbevakning

En omvärldsbevakning har gjorts i första hand via e-post till kommuner i ett nätverk med chefer inom kultur- och fritid i Stockholms län. Telefonintervjuer har gjorts med de kommuner som har svarat och har erfarenhet av föreningsdrift av idrottshallar. De kommuner som presenteras nedan är de kommuner som svarat att de har erfarenhet av föreningsdrift av idrottshallar. Det är många kommuner som inte har svarat på e-post eller svarat med att de inte har föreningsdrift av idrottshallar, eller har föreningsdrift av andra anläggningar. En omvärldsbevakning har gjorts internt för att utreda kommunens tidigare erfarenheter av föreningsdrift av idrottshallar. Föreningar i kommunen har intervjuats för att utreda eventuellt intresse av föreningsdrift av idrottshallarna.

4.1 Föreningsdrift av Nybodahallen (nuvarande Tyresöhallen)

Tyresö kommun hade år 2008 ett avtal med Tyresö HF/IF angående driften av Nybodahallen. Enligt avtalet skulle driften syfta till att tillgodose föreningars och skolans behov av ändamålsenliga förutsättningar för idrott, motion och liknande aktiviteter under säkra och hygieniska förhållanden. Skötseln omfattade enligt avtalet tillsyn, viss städning och enklare underhåll i anläggningens lokaler. Avtalet gällde i ett år. Tillsynen skulle innebära utövande av tillsyn av anläggningen och besökarna så att lokalerna kunde hållas i vårdat skick och verksamheterna bedrivs under trygga och säkra förhållanden. Underhållsarbetet var enligt avtalet fritidsenhetens service och underhåll i anläggningen. Såsom lampbyte, klottersanering, enklare fastighetsskötsel samt felanmälan till dåvarande tekniska kontoret. Det periodiska underhållet svarade dåvarande tekniska kontorets fastighetssektion för. Föreningen hade i ansvar att redovisa genomfört underhåll samt planering för kommande år under den gemensamma besiktningen. Städ skulle ske regelmässigt i lokalerna genom grovstädning. Läktaren skulle vid arrangemang städas av föreningarna och vid särskilda tillfällen (minst två gånger per höst- och vårsäsong) skulle klistersanering göras både på golv samt övriga ytor där handbollsklister påträffades.

Nyboda skola var huvudansvarig för städningen av Nybodahallen (nuvarande Tyresöhallen). Föreningen skulle enligt avtalet vara behjälpliga med grovstädningen (undanplockning av material, bortstädning av papper, tejp, burkar mm.) av hela hallen efter avslutad verksamhet. Fritidsenheten tillhandahöll en grundutrustning av städutrustning samt rengöringsmedel.

I avtalet fanns inget som säkerställde kompetens på utförare eller kvalité på material. Kommunen hade besiktning av lokalerna och ställde krav på redovisning av utfört arbete.

I en intervju med vaktmästare framkom det att erfarenhet av föreningsdrift av Nybodahallen inte fungerade som kommunen önskade. Det var många nackdelar. Vaktmästarna fick trots avtalet åka till hallen för att reovera. Det kunde bland annat vara klister efter handboll, belysning eller reparation av toaletter. Det blev mycket jobb för vaktmästarna fast det skulle vara föreningsdrift. Vaktmästarens erfarenhet var att det var mycket klagomål på hallen när det var under föreningsdrift. Risk som fanns var att det var personer utan kompetens som skötte driften.

4.2 Stockholms stad

Enhetschefen för idrottshallar på Stockholms stad har intervjuats via telefon. Enhetschefen ansvarar för 33 anläggningar och har tidigare haft en idrottshall på föreningsdrift som kommunen tagit tillbaka efter att avtalet löpt ut och inte förlängts.

Innebörden av föreningsdrift har varit fastighetsskötsel inklusive städning, det vill säga det som en vaktmästare gör. Föreningen har haft ansvar för städning, reparation och dialog med föreningar samt skola. Föreningen tog själva hand om skador enligt en gränsdragningslista. Om det var klart och tydligt att en skola gjort en skada fick skolan ta ansvar för det. Föreningen skötte all städning på morgonen eftersom hallen var bemannad mellan 8-23 alla dagar. Föreningen tog egna initiativ att lägga tid för underhåll exempelvis mellan klockan 16-17 i vissa delar av lokalen. Det tog kommunen bort då det krockade med tiden för föreningar att utnyttja lokalen. Kommunen fortsatte att ansvara för bokning av hallen och inköp av material. Under föreningsdrift hade skolorna inga negativa synpunkter angående skötseln av anläggningen. Skolorna utnyttjade lokalen vardagar fram till klockan 16:30. Föreningar hade synpunkter om att deras åsikter inte togs på samma allvar eftersom det blev ett led emellan. Föreningar tyckte att deras önskan inte kommit vidare till kommunen.

Föreningen erhöll föreningsbidrag för uppdraget.

Stockholms stad bedömer att många föreningar är nöjda med sättet som kommunen driver i dagsläget och att det är svårt att säga några fördelar med föreningsdrift. De nackdelar som finns med föreningsdrift är att städningen inte varit skött som kommunen önskat, dåligt underhåll av kommunens maskiner och att kommunen tappat kontrollen. När avtalet löpte ut hade kommunen dåliga erfarenheter av efterarbete med underhåll av idrottshallen. Det var mycket som var trasigt och inte skött på rätt sätt. Kommunen får fortfarande lägga ner pengar på att åtgärda skador. Det är inget som

Stockholms stad kan rekommendera. Hade de gjort om det hade de haft närmare uppföljningar och kontroll på annat sätt. Enhetschefen menar att det är viktigt att det är tydligt från början vad som ska ingå i föreningens ansvar.

4.3 Danderyds kommun

Idrottsanläggningschef på Danderyds kommun har intervjuats via e-post. I Danderyds kommun har olika former av drift testats. Kommunen har senast sagt upp ett avtal avseende drift av en hel idrottsplats. Föreningen ansvarade för drift och viss underhåll enligt en gränsdragningslista. Föreningen finansierades genom ett driftbidrag per år för drift. Kommunen har negativa erfarenheter av föreningsdrift. Föreningen som ansvarade för idrottsplatsen hade ingen vaktmästare på plats under ett år. Kommunen har efter tillbakatagandet av anläggningen fått betala närmare en miljon kronor för att reparera vattenskador och annat. Kommunen har också fått bekosta externt städ. Danderyds kommun rekommenderar inte föreningsdrift då det blir svårt med gränsdragningar och ansvar. Kommunens erfarenhet är att föreningar inte prioriterar anläggningen och fastigheterna som kommunen gör.

4.4 Salems kommun

Fritidskonsulent på Salems kommun har intervjuats via e-post. I Salems kommun drivs några idrottsanläggningar av föreningar eller privata företag. En simhall och två idrottshallar i samma anläggning drivs av Medley på kommunens uppdrag. Företaget tillhandahåller personal, skötsel och städning av lokalerna. Det finns en gränsdragningslista vad som ansvaras av Medley och vad som ansvaras av fastighetsavdelningen eller kultur- och fritidsförvaltningen.

En idrottshall med läktare drivs av en förening på uppdrag av kommunen. Föreningen tillhandahåller vaktmästare på kvällar och helger samt står för viss skötsel av hallen. Det finns en gränsdragningslista.

Enligt Salems kommun finns det både för- och nackdelar med att ha föreningsdrift. Det som behöver tänkas på är att Salems kommun är en liten kommun med cirka 16 000 invånare enligt fritidskonsulent i kommunen. Enligt kommunen är det bara en klubb för varje idrott i kommunen, vilket gör att det inte uppstår konkurrens inom idrotterna på samma sätt som i större kommuner. Alla föreningar och företag utom Medley som sköter driften har ett driftsbidrag från kommunen för att sköta anläggningarna.

Nackdelarna med föreningsdrift är enligt Salems kommun att det är ideella föreningar som sköter anläggningarna. Föreningarna har inte ett långsiktigt tänk för att lokalerna ska underhållas på ett bra sätt. Föreningar har inte heller kunskap eller resurser att göra större investeringar exempelvis. Det uppstår ofta diskussioner om gränsdragningen där föreningen ska stå för viss typ av

underhåll men inte har ekonomisk möjlighet till det. Mycket jobb sker ideellt och det blir kortsiktiga lösningar utan kompetens. Det finns risk för att det på långa loppet blir dyrare för kommunen när saker av större karaktär måste göras tätare då underhåll riskerar att bli eftersatt.

Fördelen är att kommunen får bra kontakt med föreningarna. Problemet är när kommun och föreningar inte kommer överens. Alla anläggningar upphandlas. Bokning av idrottshallar ligger hos kommunen. Ishall och fotbollsplaner bokas via föreningen som har driften.

4.5 Tyresö Trollbäckens innebandyklubb

Tyresö innebandy är missnöjda med städning och underhåll av Tyresöhallen bland annat på grund av klistret. Föreningen är inte intresserad av att ta över föreningsdrift av Tyresöhallen. Får de ett stort ekonomiskt bidrag kan de tänka på det. Strandhallen skulle kunna vara intressant om föreningen får mer information om exakt innebörd. Föreningen skulle däremot vilja sköta bokningen. Föreningen ser svårigheter med föreningsdrift om flera aktörer är på plats som exempelvis skolan och andra föreningar. Det hade varit mer intressant att ha föreningsdrift om föreningen var ensamma.

4.6 Tyresö basket

Föreningen kan tänka sig att sköta driften av Forellhallen om de kan se upp sida av föreningsdrift. Föreningen skulle vilja utveckla konceptet i hallen och utöka öppettider samt driva ett café. Det skulle vara intressant om föreningen kan hitta en intäktmodell som fungerar. Kostnaderna för städ, drift och underhåll behöver täckas. Bidraget behöver täcka kostnader för vaktmästare, reception och café. För att uppnå krav som ställs av kommunen behöver föreningen anställa en person på heltid. Föreningen skulle behöva organisera om sin verksamhet. I övrigt tycker föreningen att kontakten med kommunen fungerar bra i dagsläget.

4.7 Tyresö handboll

Föreningen kan tänka sig att sköta enklare drift och underhåll av Tyresöhallen och Slottshallen. Föreningen menar att de är på plats och kan uppmärksamma och åtgärda fel snabbare. I dagsläget upplever föreningen att det är krångligt med felanmälan på grund av att det är flera steg. Små saker blir stora saker då det inte åtgärdas i tid. Ingen vaktmästare är på plats enligt föreningen. Föreningen har ungdomar och spelare i föreningen som kan hjälpa till. Kompetensen finns inom föreningen. Dokumentation av inköp och utförande kan göras för att kunna redovisa vad som gjorts. Föreningen ser inget problem med att säkerställa kompetens och kvalité på drift och underhåll. Det beror enligt föreningen på vilken nivå som sätts i avtalet och nivån på föreningsbidraget. Föreningen kan deltidsanställa en person. Det är viktigt med

tydlighet på förväntan enligt föreningen. Föreningen tror på föreningsdrift för hallens bästa.

5 Synpunkter från fastighetsförvaltare

Fastighetsförvaltare på samhällsbyggnadskontoret lyfter vikten av gränsdragningslistan mellan fastighetsägare och hyresgäst. Ansvarsfördelningen mellan hyresvärd och hyresgäst är kortfattat enligt fastighetsförvaltare, att hyresgäst står för allt löst i lokalerna och hyresvärd för det som är fast invändigt och utvändigt. En konsekvens som kan uppstå om en förening står för drift och skötsel är att arbetet inte utförs som förväntat. Risken kan vara att föreningar inte är lika benägna att byta ut saker och kosta på sig. Ett tydligt och bra avtal kan förtydliga föreningarnas ansvar att byta ut saker. En annan risk som fastighetsförvaltare påpekar är att det kan ta längre tid när föreningar ska byta ut saker och att kvalitén på materialet inte blir samma som när kommunen köper in. En annan konsekvens kan bli att det kan bli konflikt mellan olika aktörer som är på plats, exempelvis med skolan som är i idrottshallarna på dagtid. Föreningen som eventuellt sköter drift och underhåll kan ifrågasätta varför föreningen ska stå för kostnader för skador som kan ha uppstått under skoltid. Enligt förvaltare kan det vara lättare att ha föreningsdrift om det enbart är en förening och en aktör som utnyttjar idrottshallen. Det finns redan i dagsläget konflikter om när och hur skador har uppstått.

6 Synpunkter från barn- och utbildningsförvaltningen

Det kan bli svårt med ansvarsfördelningen om det är föreningsdrift enligt lokalsamordnare på barn- och utbildningsförvaltningen. En annan konsekvens kan bli kvalitén på underhåll och städ i idrottshallarna. Det finns risk med att föreningar saknar rätt kompetens att utföra arbetet. En annan fråga är vem som ska avgöra och säkerställa att föreningar har kompetensen. Det kan bli problem om det är flera föreningar och skolan på plats. Möjlighet till föreningsdrift skulle kunna vara om det enbart är en förening per idrottshall. En annan fråga kan vara att det kan leda till mer administration för barn- och utbildningsförvaltningen.

T.f. skolchef för grundskolan och rektor på Strandskolan lyfter att samarbetet blivit bättre med kultur- och fritidsförvaltningen bland annat på Strandhallen. Eftersom det är två olika förvaltningar som utnyttjar idrottshallarna kan det bli svårt med ansvarsfördelning när det är oklart när skadan uppstått. I dagsläget kan rektorn kontakta kultur- och fritidsförvaltningen snabbt och få skador åtgärdade snabbt. Det finns gemensamma investeringar i dagsläget. Frågor som behöver tänkas på är hur det kommer bli med det snabba agerandet om en förening sköter drift och underhåll. Rektor menar också att samarbetet har fått

ner kostnaderna. Det kan bli svårare med en förening att ha en gränsdragningslista samt att det kan bli många led innan en felanmälan åtgärdas.

En aspekt som bör tänkas på är att skolorna jobbar med likabehandling och annan lagstiftning som föreningar behöver känna till. Vem ska ansvara för att utbilda föreningen i regler som skolan omfattas av om föreningen ska vara på plats när skolbarn är på plats. En annan konsekvens kan vara att föreningar inte har kompetens för att utföra underhåll och städning.

T.f. skolchef påpekar även att det kan finnas fördelar med föreningsdrift. Det kan bland annat vara att förening som är på plats kan ta ett helhetsansvar. En fördel med förening kan vara att en förening kan ta ett heltäckande grepp över brytpunkter som kan vara problem. Exempelvis innan och efter skoltid som ingen part kan skylla på den andra.

Barn- och utbildningsförvaltningen bedömer att det finns många risker med föreningsdrift av idrottshallar.

7 För- och nackdelar med föreningsdrift

Det finns både för- och nackdelar med föreningsdrift av idrottshallar enligt omvärldsbevakning och intervjuer internt inom kommunen.

7.1 Fördelar

Föreningar kan känna ett större ansvar och få vara delaktiga i drift och skötsel av idrottshallar som de utnyttjar. Omvärldsbevakningen visar att tydliga avtal och gränsdragning samt nära uppföljningar är viktigt om det ska vara föreningsdrift av idrottshallar. En annan fördel kan vara att städningen kan bli bättre om föreningarna har mer tid på sig att städa och sköta idrottshallarna. Salems kommun påpekar att en fördel är att kommunen får bra kontakt med föreningarna. En annan fördel kan vara mindre underhållskostnader för kommunen om det sköts bra av föreningar i enlighet med vad som förväntas av kommunen. Om föreningen har möjlighet att bemanna idrottshallen på heltid med en vaktmästare till skillnad från kommunen kan det vara en fördel enligt förvaltningen.

7.2 Nackdelar och risker

Erfarenheter som kommunen haft tidigare samt andra kommuner haft visar att det finns nackdelar med föreningsdrift. De risker som finns är att arbetet inte utförs med kvalitet. De nackdelar som påpekats av Stockholms stad är att föreningsdrift kan leda till att andra föreningars åsikter inte tas på allvar av den förening som ansvarar för driften. Det vill säga intressekonflikter mellan föreningar. Risken som finns är att skolans och andra föreningars åsikter inte

tas på allvar och att det blir fler led innan det når förvaltningen. Andra nackdelar kan vara att föreningar inte har rätt kompetens eller ekonomi att sköta driften i enlighet med kommunens förväntan. Erfarenheten som kommunerna har haft är att dålig skötsel lett till att kommunerna fått bekosta reparationer när avtalen löpt ut. En annan nackdel är att föreningarna inte har långsiktigt tänk vid underhåll av lokalerna. Det kan leda till konsekvenser ur ett hållbarhetsperspektiv. Dubbelkostnader av städ och reparationer kan vara en ekonomisk risk för kommunen. Andra nackdelar kan vara att det tar längre tid att åtgärda skador i hallarna. Det kan bli fler led innan felanmälan når rätt enhet.

8 Ekonomiska risker

De risker som finns med föreningsdrift är att bidraget från kommunen inte återinvesteras i idrottshallarna. En annan ekonomisk risk är att bidraget från kommunen används av föreningarna på ett sådant sätt som gynnar bara en förening. Det finns även risk för slitage av idrottshallarna om inte föreningar sköter idrottshallarna vilket kan leda till extra kostnader för förvaltningen. En annan risk som finns är att det i dagsläget finns ett städavtal som behöver omförhandlas om enskilda objekt ska tas bort från avtalet. Det kan enligt upphandlingsenheten i kommunen vara svårt och behöver förhandlas innan det kan ske. Om kommunen förhandlar bort ett objekt kan det leda till ökade kostnader. En annan risk kan vara att kostnaderna kan öka i samband med föreningsdrift i jämförelse med städavtalet som kommunen har i dagsläget.

9 Möjliga lösningar för att minimera riskerna

Ett tydligt avtal som reglerar föreningarnas skyldigheter och rättigheter samt vad kommunen förväntar sig kan minimera riskerna. Det är viktigt att kommunen följer upp avtalet. I avtalet kan kommunen reglera rätten till att ta tillbaka ansvaret vid missskötsel. Däremot behöver det förhandlas på nytt med städbolaget om ett visst objekt ska in i städavtalet.

10 Kultur- och fritidsförvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att kostnaderna för drift av idrottshallar är låga i dagsläget. Erfarenheter som andra kommuner har haft visar att det finns risk för att föreningsdrift kan öka kostnader istället för att sänka kostnaderna. Om det ska vara föreningsdrift behöver det vara ett tydligt avtal med tydliga gränsdragningar från början. Det behöver dessutom kontinuerligt följas upp och kontrolleras.

11 Slutsatser

Utredningen visar att det kan finnas båda för- och nackdelar med föreningsdrift av idrottshallar. De kommuner som har svarat på intervjuerna har haft dåliga erfarenheter av föreningsdrift av idrottshallarna. Många av de kommunerna har fått reparera mycket efter att ha tagit tillbaka ansvar. Ett tydligt avtal med tydliga gränsdragningar samt uppföljning och kontroll av arbetet kan behövas om det ska fungera med föreningsdrift av idrottshallar. De risker som finns är bland annat svårigheter med att säkerställa kompetens på utförare, att säkerställa att föreningar följer lagar och regler som omfattas under skoltid och att rätt material används vid drift och underhåll. En lösning för att minimera ovanstående risker kan vara att skriva kraven tydligt i avtalet. Däremot kan det krävas mer i ersättning för att föreningar ska kunna uppfylla kraven i avtalen och för att det ska vara intressant för föreningar att ta på sig ansvaret. De fördelar som kan finnas med föreningsdrift kan vara att föreningar kan ta ett helhetsansvar. En annan fördel kan vara att städningen kan bli bättre.

Utredningen visar att det är möjligt med föreningsdrift av idrottshallar. Frågan bör utredas vidare och andra kommuners erfarenheter samt andra aktörers åsikter bör ytterligare tas tillvara. Riskerna behöver utredas vidare om det ska vara föreningsdrift.

12 Alternativa förslag

- Inga ändringar sker i drift och underhåll av idrottshallar.

Förslaget innebär att förvaltningen och föreningarna fortsätter som de gör i dagsläget. En åtgärd som förvaltningen kan tänka på är att kontinuerligt beställa extra städ på Tyresöhallen för klister. Förvaltningen kan också tänka på att sätta mer krav på föreningarna när de utnyttjat idrottshallarna.

- Föreningsdrift av idrottshallar.

Förslaget innebär att någon eller några idrottshallar läggs ut på föreningsdrift. För att kunna göra det behöver ett tydligt avtal upprättas. Frågan behöver utredas vidare med utgångspunkt att ha föreningsdrift av en eller flera idrottshallar. Utredningen behöver utveckla frågan om innebörd av föreningsdrift genom en gränsdragningslista och ett tydligt avtal. Berörda parter internt och externt behöver intervjuas vidare. De ekonomiska riskerna behöver utredas vidare.